

گزارش کوتاه کنگره مشترک برای بنیانگذاری حزب چپ ایران (فدائیان خلق)

در روزهای دهم تا دوازدهم فروردین ماه سال نو ۱۳۹۷ برابر با ۳۰ مارس تا ۱ آوریل ۲۰۱۸، کنگره مشترک سه تشکل چپ: سازمان اتحاد فدائیان خلق ایران - طرفداران وحدت، سازمان فدائیان خلق ایران (اکثریت) و کنشگران چپ در شهر کلن برگزار گردید و بعد از سه روز همکاری سازنده، موفق شد آرزوی دیرپا برای ایجاد تشکل واحد را عملی کند. این کنگره مشترک، محصول تلاش چندین ساله اعضای شرکت کننده در آن برای یکی شدن بخشی از چپ بود.

نمایندگان کنگره بنیانگذار با اشتیاق تمام از اقصی نقاط اروپا و دو قاره آمریکا و استرالیا گرد هم آمدند. علاقمندان درونمرز به سرنوشت این کنگره نتوانستند در آن شرکت کنند و با ارسال پیام، همبستگی خود را با آن اعلام کردند. در عین حال رفقای این امکان را یافتند تا از طریق شبکه‌های مجازی در جریان کار کنگره قرار گیرند.

به ابتکار "هیئت برگزاری کنگره"، بخش پیشاکنگره با انجام مراسم معارفه و بازشناساندن هدف پروژه معطوف به تشکل واحد و ارائه انتظارات و ارزیابی‌ها، نیم روز نخست کنگره را به خود اختصاص داد. دو رفیق زن و مرد که برنامه معارفه را اداره می‌کردند، آغاز آن را به گروه هنری "بیداد" سپردند. سپس در چارچوب ظرفیت زمانی بخش پیشاکنگره، جمع متنوعی از نمایندگان و مهمانان با سخنان خود، عموماً با تأکید بر امید داشتن، امیدوار بودن و امید پروراندن، بر لزوم حفظ اراده تکیه کردند؛ خطرهای در کمین نشسته را یادآور شدند و مسئولیت‌های خطیر شرکت‌کنندگان از فردای این کنگره مؤسس در قبال جامعه ایران و چپ کشور را برشمردند. همچنین بازتاب گفتگوی تلفنی نروزانه با خانم لطفی از چهره های سرشناس "مادران خاوران" توسط یکی از بازماندگان کشتار زندانیان سیاسی حاضر در سالن بازخوانی شد و حاضرین کنگره را عمیقاً در حس احترام به عظمت شعله افروزان فراموشخانه و تاریکخانه خاوران فرو برد.

با پایان یافتن برنامه پیشاکنگره، از هیئت رئیسه سنی رفقا شمسی شفیعی، فردوس جمشیدی رودباری، مصطفی مدنی، ایرج نیری، مجید عبدالرحیم پور، حسن جعفری و بهروز خسروی، دعوت به عمل آمد که مدیریت کنگره را تا زمان ورود آن به مرحله رسمیت‌یابی بر عهده گیرد. کنگره با اعلام یک دقیقه سکوت از سوی یکی از اعضای هیئت رئیسه به احترام همه جانباختگان جنبش دیرپای چپ و دمکراتیک ایران آغاز شد. پس از آن هیئت رئیسه سنی از مسئول "هیئت برگزاری کنگره مشترک" دعوت کرد تا با ارائه گزارش فشرده از روند طی شده، رسمیت قانونی کنگره را روشن کند. پس از ارائه گزارش و با اعلام رسمیت کنگره بنیانگذار حزب واحد از طرف رئیس هیئت رئیسه سنی، کنگره بلافاصله وارد اولین تصمیم‌گیری خود جهت انتخاب هیئت رئیسه دائمی شد. نتیجه اخذ رای مخفی، انتخاب هفت نفر از میان ۱۲ کاندیدا با رای شکسته بود. رفقای منتخب برای هیئت رئیسه عبارت بودند از: فرزانه عظیمی، محمد اعظمی، بهزاد کریمی، مهدی فتاپور، پروین همتی، علی صمد و حجت نارنجی.

هیئت رئیسه کنگره ضمن ابراز سپاس از رای اعتماد کنگره نسبت به خود، بررسی و تصویب آئین‌نامه پیشنهادی به کنگره را در دستور قرار دارد. پس از بحث و رای‌گیری روی بخش‌هایی که تصمیم‌گیری روی آن به رای کنگره سپرده شده بود، کلیت آئین‌نامه به رای گذاشته شد، که با ۷۰.۹۶٪ تصویب شد و اداره کنگره بنیانگذار در طول روزهای کارش منطبق بر آن صورت گرفت.

سپس بررسی منشورهای ارائه شده به کنگره و بحث روی آنها در دستور قرار گرفته و آغاز شد، تا کنگره بتواند برای تعیین سند مینا، تصمیم بگیرد. "هیئت برگزاری کنگره" توافق را بر این نهاده بود که هر چهار منشور با حقوق برابر در دستور کار کنگره باشند و کنگره خود راساً تصمیم بگیرد که کدامیک از آنها را می‌خواهد مبنای کار قرار دهد.

پرحجم‌ترین مباحث کنگره بحث مربوط به منشور بود. بر سر نوع جهت‌گیری و نیز مفاد منشورهای مطرح، بحث‌های زیادی در کنگره صورت گرفت. حساسیت نسبت به تبیین کیستی این حزب نوبنیاد همواره در پروسه راه و تا خود کنگره بسیار بالا بود. در نهایت، چهار پیش نویس منشور به کنگره مشترک ارائه شد. یکی) منشوری با تیتیر "دیدگاه و ارزش‌ها، گذر به دموکراسی"، دومی) منشوری با

مشخصه: "برای چپ سوسیالیستی، عدالتخواه و دموکراسی خواه" به امضاء ۷ نفر (راحله طارانی، جعفر حسین زاده، مهرزاد وطن آبادی، وهاب انصاری، علی صمد، رحمان ساکی، شاهین انزلی)، (سومی) منشوری تحت عنوان: "به سوی حزب" به امضای یک نفر (احمد پورمندی) و چهارمی) منشوری با تیتیر «کیستی و باورهای بنیادین» سازمان نویناد» به امضای یک نفر (بیژن اقدسی)، که بدلیل نداشتن مدافع و عدم حضور پیشنهاد دهنده سند، کنار گذاشته شد.

بدین ترتیب بحث روی سه منشور در سه بلوک و با سخنرانی تعداد زیادی از رفقای حاضر در کنگره و مدافعی منشورها انجام شد. در بلوک اول، اکثر سخنرانان ضمن ابراز جانبداری از این یا آن منشور، بر موارد متنوع مرتبط با چپستی سند منشور تشکر نویناد انگشت گذاشتند. بلوک دوم مربوط به منشور اساساً معطوف به تعیین سند مینا بود. پس از پایان سخنرانی‌ها در این مورد، کنگره به تعیین سند مینا پرداخت و هیئت رئیسه اعلام کرد که منشورها را جدا جدا به رای می‌گذارد. پس از رای‌گیری روی سه منشور و اعلام نتیجه آرا، هیئت رئیسه منشور تحت عنوان "دیدگاه و ارزش‌ها، گذر به دموکراسی" را با رای ۶۳٫۷٪ موافق، ۱۸٫۷٪ مخالف، ۱۲٫۱٪ ممتنع، و ۵٫۵٪ عدم شرکت، حائز شرایط برای سند مینا اعلام کرد و آنگاه در ادامه از کنگره خواست تا وارد گزینش اعضای کمیسیون برای کار روی آن شود. از میان ۱۰ داوطلب کار در کمیسیون، ترکیبی ۷ نفره (رفقا مجید عبدالرحیم پور، سیروس مددی - پرویز نویدی با رای برابر؛ بهروز خلیق؛ مسعود فتحی؛ احد واحدی و دنیز ایشچی) انتخاب شد و کار خود را با تعیین مخبر آغاز کرد.

گزارش مخبر کمیسیون در آخرین ساعات کنگره، ارائه شد. هیئت رئیسه پس از باز کردن لیست سئوالات اعضای کنگره از مخبر کمیسیون و پیشبرد مرحله پرسش و پاسخ، به این نتیجه رسید که بدلیل کمبود وقت، متأسفانه امکان بررسی پیشنهادات ارسالی از طرف کمیسیون نیست و سند مینا با اصلاحات کمیسیون نمی‌تواند برای تصویب قطعی به رای کنگره گذاشته شود. لذا قرار شد که در فاصله تنگ زمانی باقیمانده کوشش به عمل آید تا روش رسیدن به تصمیم در این زمینه، از طریق مشارکت مستقیم خود اعضای کنگره شکل بگیرد. نتیجه آن تصویب قرار بود که مضمون آن تأکید بر ثبت و اعلام سیر واقعی روند مربوط به منشور بوده و مبنای عمل حزب تا کنگره بعدی را در رابطه با آن روشن می‌کرد.

رسیدگی به اساسنامه، و تعیین نام تشکل واحد و نیز گوش دادن به پیام‌های احزاب دوست و توجه به سخنرانی‌ها، بخش‌های دیگر کنگره را به خود اختصاص داد.

در زمینه اساسنامه فقط یک پیش‌نویس به کنگره ارائه شده بود. پس از ارائه گزارش نماینده گروه کار اساسنامه، هیئت رئیسه از کنگره خواست تا در زمینه مینا قرار گرفتن این سند و تصویب قرار مربوط به آن ابراز اراده کند. کلیت اساسنامه پیشنهادی بعنوان سند مینا و قرار مربوط به آن، پس از رای‌گیری به تصویب کنگره رسید. سپس بحث و رای‌گیری روی موارد آلترناتیو و پیشنهادی در رابطه با اساسنامه صورت گرفت. هیئت رئیسه با اتمام کار بررسی همه این موارد پیشنهادی، سند مینا را به رای گذاشت که با نتیجه ۸۹٪ موافق، بدون مخالف، ۱۰٪ ممتنع و ۱٪ عدم شرکت به تصویب کنگره رسید.

بالاترین میزان مشارکت در میان شرکت‌کنندگان در کنگره اعم از نمایندگان و مهمانان، موضوع تعیین نام برای تشکل نویناد بود. هیئت رئیسه کنگره، از نماینده گروه کار اساسنامه دعوت کرد تا گزارشی کوتاه در این مورد ارائه دهد. پس از ارائه گزارش، قرار شد کنگره مقدماً بر سر ساختار مربوط به نام تصمیم بگیرد و آنگاه وارد تصمیم‌گیری بر سر فقط آن نام‌هایی شود که در ساختار مد نظر کنگره می‌گنجد. این ساختار بر پایه پیشنهادهای دریافتی سه مورد بود: ۱) نام بر اساس سیمای امروزین این تشکل بدون قید "فدایی" در آن؛ ۲) نام ترکیبی بر بنیان نگاه امروزین آن و در همانحال یادآور گذشته مؤسسین این تشکل نویناد ("فدائی")؛ و ۳) نام تشکل واحد صرفاً بر پایه تشخیص "فدایی". پس از بحث و اظهار نظر و سخنان مخالف و موافق، روی این سه مورد رای‌گیری شد. گزینه دوم یعنی نام مضمونی با افزودن قید «فدائی» با آرای موافق ۵۰٫۵٪، مخالف ۳۲٪، ممتنع ۵٫۱۶٪ و عدم شرکت ۱٪ بیشترین آرا را به خود اختصاص داد. سپس هیئت رئیسه، مینا قرار گرفتن این شق را اعلام داشت و کنگره وارد تصمیم‌گیری حول پیشنهادهایی شد که قابلیت گنجایش در این ساختار را داشتند.

پس از بحث و اظهار نظر موافق و مخالف روی ۷ پیشنهاد باقی مانده در کنگره رای‌گیری شد. نام حزب چپ ایران (فدائیان خلیق) با پشتوانه ۸۳٪ رای موافق از کنگره بنیانگذار در همه‌مهای از شور و شادی، بعنوان نام حزب جدید اعلام شد.

هیئت رئیسه کنگره سپس از عدم امکان ورود کنگره به بخش سیاسی و بیانیه پیشنهادی پیرامون تشدید وخامت بیشتر در مناسبات جمهوری اسلامی با دولت کنونی امریکا و موتلفین منطقه‌ای آن، به دلیل کمبود وقت، ابراز تاسف کرد. کنگره تصمیم گرفت که سند سیاسی به امضای شورای مرکزی منتخب کنگره و بر پایه کار تدقیقی ملهم از تذکرات سیاسی مطرح در سخنرانی‌های حین کنگره منتشر شود.

کنگره همچنین بر صدور پیام‌هایی به نام خود خطاب به همه ایرانیان پی‌جوی آزادی، دموکراسی و عدالت اجتماعی؛ خطاب به کارگران و زحمتکشان؛ به زنان تبعیض‌ستیز؛ جوانان مبارز؛ به فعالان تحت تبعیض ملی در کشور؛ و خطاب به زندانیان سیاسی تاکید کرد و وظیفه انتشار آنها را به شورای مرکزی منتخب خود سپرد. در جریان کنگره خبر رسید که عملیات تعرضی دولت اسرائیل علیه معترضین فلسطینی در اعتراض آنان به تداوم اشغالگری این دولت، باعث کشتار ۱۵ نفر و مجروح شدن صدها نفر شده است. کنگره ضمن ابراز انزجار نسبت به آمران و عاملان این جنایت، تصمیم به واکنش در قبال این سرکوبگری گرفت. همه این موارد، در چارچوب یک فرار از سوی هیئت رئیسه کنگره تنظیم شده بود که بعد از اظهار نظر مخالف و موافق پیرامون این روش، به رای کنگره گذاشته شد. کنگره این قرار را با ۷۵٪ موافق، ۴.۵٪ مخالف، ۷.۸٪ ممتنع و ۹.۱۰٪ عدم شرکت تصویب کرد. همه اسناد مصوب مورد اشاره در این گزارش، همراه و یا متعاقب آن منتشر می‌شوند.

ساعات پایانی کنگره به انتخاب شورای مرکزی حزب نوپا اختصاص یافت. پس از بحث روی پروسه انتخاب شورای مرکزی، کنگره بر تشکیل شورای مرکزی ۲۵ نفره با تعادل جنسیتی در ترکیب شورای مرکزی منتخب و نیز حضور حداقلی اعضای هر سه مولفه تشکیل دهنده حزب واحد در آن تاکید کرد. هیئت رئیسه آنگاه از ۳۳ نفر داوطلبان عضویت در شورای مرکزی دعوت کرد که در وقت کوتاهی که در اختیار دارند با معرفی خود مواردی را که در رابطه با آمادگی برای پذیرش این مسئولیت لازم می‌دانند با کنگره در میان بگذارند. رای‌گیری با تصویب قرار، با رای شکسته دو سوم روی کاندیداها پیش رفت و ۲۵ رفیق بر اساس رای‌ی که کسب کردند به ترتیب زیر معرفی شدند:

مریم تنگستانی - مهدی پرویز - نادر عصاره - محمد اعظمی - علی پورنقوی - منوچهر گلشن - بهروز خلیق، مسعود فتحی و صادق کار (رای برابر) - فرزانه عظیمی - پرویز نویدی - فرید اشکان، وهاب انصاری، رضا درخشان و حسن زهتاب (رای برابر) - یدی بلدی، مهدی فتاپور و توران همتی (رای برابر) - سیامک سلطانی - مرضیه دانش، راحله طارانی و پروین همتی (رای برابر) - مهدی ابراهیم زاده - منوچهر مقصودنیا و حجت نارنجی (رای برابر).

کنگره بنیانگذار حزب چپ ایران (فدائیان خلق) این افتخار را داشت که میزبان نمایندگان از احزاب و تشکلهایی از ایوریسیون جمهوری اسلامی، شخصیت‌های منفردی از جریان چپ ایران، فعالان و تحلیل‌گرانی متعلق به صفوف چپ و دموکراسی‌خواهی، یاران و همیارانی از تبار فدایی، و نیز نمایندگان و خبرنگارانی از چندین رسانه معتبر باشد. از تشکلهای ایرانی، نماینده یا هیئت نمایندگانی از اتحاد جمهوریخواهان ایران، جبهه متحد بلوچستان ایران، جبهه ملی ایران - اروپا، حزب توده ایران، حزب دمکرات کردستان، حزب دمکرات کردستان ایران، حزب دمکراتیک مردم ایران و حزب کومله کردستان ایران در این کنگره مؤسس شرکت داشتند که در شکل کتبی و یا تصویری - صوتی، پیام و سخن رفیقانه و دوستانه خود را با کنگره در میان گذاشتند. حضور جمعی از کادرهای سرشناس جنبش چپ افغانستان و پیام حزب کمونیست ("شیوعی") عراق و حضور رفیقی از سوی این حزب، موجبی دیگر برای ابراز خوشحالی کنگره شد. پیام جبهه متحد چپ اسپانیا و نیز پیام حزب چپ آلمان و نیز حزب کمونیست کانادا برای کنگره مشترک ما معنی خاصی داشتند.

کنگره پیام‌هایی داشت از سوی دوستان درونمرز چشم به راه نتیجه کار کنگره و نیز جوانی چونان همکار نزدیک تدارک فنی کنگره، که فرازهایی از آنها در صحن کنگره قرائت شد و مورد توجه کنگره قرار گرفت. پیام‌هایی هم از اعضای کنگره، مهمانان و شخصیت‌هایی که به دلایل موجه نمی‌توانسته‌اند در کنگره حضور یابند دریافت شده بود، که هیئت رئیسه با اعلام نام پیام دهندگان از آنان صمیمانه قدردانی کرد.

کنگره بنیانگذار حزب چپ ایران (فدائیان خلق) همچنین برگزاری مراسم جشن پیروزی اراده و امید را تدارک دیده بود. این جشن در شامگاهان روز دوم کنگره با هلپله همگانی و پایکوبی‌ها و هنرنمایی دگرباره گروه هنری "بیداد" و نیز با همراهی یار دیرینه فداییان بانو "بهرخ بابایی" آغاز شد و تا پاسی از شب ادامه یافت.

آخرین کلام‌هایی که از سوی هیئت رئیسه کنگره در آن دقائق پایانی کار سه روزه کنگره ابراز شد چیزی نبود مگر فشرده سخنانی که بارها و بارها در جریان کار رسمی کنگره بیان شد و بیشتر از سخن کنگره، در نجواها و گفت و شنیده‌های گوشه و کنار کنگره به گوش می‌رسید: سپاس از اینهمه زحمت؛ قدردانی بخاطر ایستادگی همگی بر سر هدف و پیمان. کنگره بر سپاسگزاری خود از هر کوشنده خویش در خدمت به تحقق هدف جمعی، تاکید مکرر کرد.

با امید به برآورده شدن و به بار نشستن رویاهایی که حزب چپ ایران (فدائیان خلق) در باور به آنها تولد یافته و با آرزوی گام برداشتن‌های شتابان رو به پیش در راستای ایفای نقش شایسته سیاسی در سپهر سیاسی کشور.

هیئت رئیسه کنگره بنیانگذار حزب چپ ایران (فدائیان خلق)

۲۴ فروردین ماه ۱۳۹۷ برابر با ۱۳ آوریل ۲۰۱۸